

КЛЮЧ – ПЪРВИ КЛАС

1.	Б
2.	скали – 2 гласни, 1 звучен съгласен, 2 беззвучни съгласни здравец – 2 гласни, 4 звучни съгласни, 1 беззвучен съгласен
3.	град, полет, носорог, кръг стъл б , ло ш , залез, карто ф
4.	Б
5.	Радослав е на море във Варна. Райна и Марина са отлични ученички. В зоопарка има ли лъв , жираф и морж?
6.	В
7.	Лиса се е скрила зад оградата.
8.А	Кой получи първа награда на състезанието? На състезанието кой получи първа награда?
8.Б	Мама купи нова кукла на Елица Мама купи на Елица нова кукла.
9.	2, 4, 1, 3
10.	В гората расте висок дъб . До него живее таралеж . Вълчо е на лов . Откри таралежа. Ех, че бодлив кактус!
11.	А
12.	Варианти: Едното козле е трябвало да отстъпи и да се върне назад... Едното козле е можело да легне, а другото да мине по гърба му... /Приемат се и други смислени и находчиви идеи./

КЛЮЧ – ВТОРИ КЛАС

1.	В
2.	гъсти облаци, мъгли, силни бури, мрак, (удари в) скалите /планините/, морски бури, глад, студ, врагове
3.	Тези, които са отлетели последни.
4.	препятствия, спънки, трудности, прегради, затруднения, бариери...
5.	Защото искат да се върнат по родните си места... Защото обичат родината си...
6.	път – м.р., ед.ч. пречки – ж.р., мн.ч. беди – ж.р., мн.ч. облаци – м.р., мн.ч. мъгли – ж.р., мн.ч. бури – ж.р., мн.ч. мрак - м.р., ед.ч.
7.	гъстите ята крилати пътници
8.	дома, е ,към, на, прелетните ,птици, пътят, труден
9.	висока, синя, опасна... силна, продължителна, страшна... прелетни, пойни, едри... мила, скъпа, далечна... <i>(приемат се и други прилагателни, които образуват смислени словосъчетания)</i>
10.	А
11.	Задуха топъл пролетен вятър. В клоните на дърветата запяха славеи. Врабчетата цвърчаха развълнувано. По кошарите се родиха малки агънца. Из въздуха се носеше свеж аромат. Петъо се прибра от разходката си из полята мокър, но щастлив.
12.	Птицата кацна на клончето. На дървото имаше гнездо. От него надничаше малко птиченце. Майката сложи нещо в жълтата му човчица и отлетя. В полето се виждаха и други птици. Те огласяха въздуха със сладките си песни.
13.	Б
14.	В
15.	Защо врабчето и синигерът остават през зимата по родните си места? Защо синигерът и врабчето остават по родните си места през зимата? Защо през зимата синигерът и врабчето остават по родните си места? Защо врабчето и синигерът през зимата остават по родните си места?

КЛЮЧ – ТРЕТИ КЛАС

1.	Защото прилича на цар с короната си от дъга. (приемат се за верни и всички отговори, съдържащи други признаци за сходство – защото е величествен, защото е високомерен и т.н.)
2.	Защото е скромно. Защото е наскърбено от пренебрежението на водопада.
3.	А
4.	Те предпочитат водата на кладенчето, защото е тиха, спокойна и има дъх на букови корени (<i>приемат се и други формулировки, които съдържат същата идея</i>)
5.	мъниче <i>антоними</i> – великан, гигант, исполин, титан, колос...
6.	<i>Думи с представки в текста:</i> огласяше, разпенените, затрептяваше, увенчан, приказен, разливаше, наблизо, извираше, прелее, възгордя, замълча, надали, спирам, доближат, окъпе, погледат, поемат
7.	А
8.	Б
9.	играч, играчка, игрище... четец, читател, читалище, четене, читалня, читанка
10.	бродят – ходят, обикалят, скитат зъзне – трепери, студува, мръзне популярна – известна, прочута открехна – отвори врата - порта
11.	топна
12.	В
13.	Б
14.	Б
15.	В
16.	От малък обичам вълшебните приказки. В тях героите се борят със зли сили, минават през много изпитания, но накрая винаги побеждават. Най-малкият брат обикновено е умен и силен. Често приключенията на героя завършват със сватба. Харесвам тези приказки заради тържеството на справедливостта.

КЛЮЧ – ЧЕТВЪРТИ КЛАС

1.	Б
2.	В
3.	Приема се всеки отговор, който съдържа идеята за осъзнаване на необходимостта от братска обич, взаимопомощ и разбирателство.
4.	Приема се всеки отговор, който съдържа ключовите думи строг, суров, справедлив, народен закрилник, помагал на бедните / или техни синоними /
5.	като вълци като гарван като змия /усойница/
6.	златоперки
7.	Всеки иска да се наложи, да вземе по-голяма част от бащиното имане.
8.	разгушите – успокоите /разведрите, утешите/ настане – настъпи /се установи/ мир – покой /спокойствие/ разберете – проумееете /схванете, прозрете, осъзнаете/ Приемат се и други подходящи синоними.
9.	скараха се - сдобриха се дълго – кратко /късо/ трудолюбива – ленива /мързелива/
10.	По пътеката <u>пълзеше</u> една <u>мравка</u> и <u>търкаляше</u> просено зрънце, голямо колкото око на славейче.
11.	- Прощавай, бате, за днешните думи! - заговори Петко . - Вземи цялото имане, само не се сърди!
12.	Петко поискал от брат си прошка за изречените думи. Предложил му да вземе цялото имане, само да не се сърди.
13.	А. по цел – възклицателно по състав – просто Б. по цел – подбудително по състав - сложно
14.	Добрият приятел е човекът , на когото винаги можеш да разчиташ. Завистта и мързелът често вървят заедно. По пътя се зададе старецът , когото всички очакваха. Момчето падна и си удари лакътя .
15.	непроизводно съществително – очите производно съществително – зрънцето, мравуняка, мравучки, душата
16.	А
17.	Щом съзря орела, Петко пусна първия сокол. Той / ... , който, неговата птица / се втурна като стрела нагоре . Започна страховит(а) битка /схватка, бой/ . Перушина закапа /захвана да капе/ над зелените ливади. Изведнъж соколът писна за помощ. Като видя, че неговият крилат другар ще загине, синът на дядо Елен пусна и другия сокол. Удариха двамата братя могъщия цар на въздуха.

КЛЮЧ – ПЕТИ КЛАС

1.	А
2.	Г
3.	А
4.	Б
5.	По скалистите местности на Галапагоските острови човек можеше да види да се припичат на слънце странни същества, чийто външен вид караше да настръхват космите по врата му и пораждаше желание да бяга далеч от тях.
6.	земноводни
7.	южноафрикански
8.	Б
9.	А
10.	мили; частични (непълни) омоними
11.	препичат
12.	Б
13.	В
14.	Б
15.	Думата <i>игуана</i> идва от испански, където пък е навлязла от оригиналното име на този вид на езика на <u>индианците</u> от племето таино – <i>иуана</i> . За пръв път игуаните са документирани от <u>австрийския изследовател Йозеф Николай Лауренти</u> през 1768 г. Характерни за представителите на рода са масивното парче кожа, висящо под врата им, редица от шипове по <u>целия</u> им гръб до опашката и трето око на темето, което изглежда <u>по-скоро</u> като бледа люспа. Игуаните имат отлично зрение. Способни са да <u>различават</u> форми, сенки, цветове и движение на големи <u>разстояния</u> . Те използват зрението си както за ориентирание и лов, така и за <u>комуникация</u> с други индивиди от вида си.
16.	В
17.	олицетворение – <i>А Шарко си на Марко говори</i> инверсия – <i>Ти се не бой...</i> епитет – <i>ясно небо</i> постоянен епитет – <i>остра сабя</i>
	А) Защото в Балкана се живее трудно и неспокойно и има много хора. Приемат се и сходни по смисъл формулировки. Б) За да я римува с наречието <i>лесно</i> . В) Правилото за променливо <i>я</i> .
19.	Задача за създаване на текст

КЛЮЧ – ШЕСТИ КЛАС

1.	В
2.	В
3.	Б
4.	Г
5.	Б
6.	Б
7.	(езическите) предмети), (чудските) украшения
8.	А
9.	А
10.	<p>Тялото на чудовището е изрязано внимателно <u>и</u> релефно <u>и</u> се извива като змийско. – сложно съчинено съединително изречение</p> <p>В такъв случай може би някои видове – техни наследници, са преминали през кайнозоя, <u>а</u> може да са се запазили и досега? – сложно съчинено противоположно изречение</p>
11.	<p>река Кама и нейните притоци, птици с човешки лица и други фантастични животни, среден – земен, и долен – подземен, птиците и някои от бозайниците, змии и гущероподобни същества, къса пухеста опашка и къси лапи, на силно извитата долна челюст и на шията, главата и ръцете му, приказни ламии и дракони, старинни гравюри и икони, края на мезозойската и началото на кайнозойската ера</p>
12.	В
13.	Б
14.	Б
15.	<p>За чудите се знае малко, главно от преданията, които се ширят сред северните народи. Според тези легенди чудите били „<u>предишният</u>”, „<u>древният</u>” народ. Като не желаели да се покорят на <u>пришълците</u>, чудите като че ли се скрили в земята, закопавайки се в дупки и в землянки.</p> <p>Но <u>постепенно</u> зад легендите и преданията учените <u>видели</u> <u>реалния</u> образ на чудите – забележителни земеделци и занаятчии. Те владеели до съвършенство ковачеството и леярството, <u>обработвали</u> умело дървото и метала, строели дървени къщи и <u>мощни</u> военни <u>укрепления</u>. <u>За това</u> говорят много намерени техни вещи.</p>
16.	В
17.	<p>Основни внушения и образи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - авторовото отношение – обич, състрадание, социално съпричастие - Гаврош като герой на Виктор Юго - децата като ключов образ в поезията на Смирненски
18.	<p>Защото фенерджията не е суетен, работи, грижи се и е отговорен за фенерите.</p> <p>Приемат се и сходни по смисъл формулировки.</p>
19.	<p>епитет – <i>бели, чисти</i></p> <p>инверсия – <i>снежинки сребристи, дреме в очите им скръб</i></p> <p>контраст – <i>бели и чисти – кал</i></p> <p>метафора – <i>дреме в очите им скръб, бликат снежинки, проронват се бели и чисти</i></p> <p>сравнение – <i>кат кристал</i></p>
20.	Задача за създаване на текст

КЛЮЧ – СЕДМИ КЛАС

1.	Г
2.	А
3.	А
4.	В
5.	Б
6.	А
7.	Б
8.	Г
9.	Г
10.	Защото са цитирани (защото са цитат).
11.	В
12.	<i>че цветовете на всички тези предмет имат също разни оттенъци</i> – подчинено подложно изречение <i>които служат за сравнение с цвета на яхонти от различен сорт – розов, цвят на див минзухар и цвят на месо</i> – подчинено определително изречение
13.	А
14.	рядкост, уникални, изключения, надвишава
15.	Класическото находище на рубини, <u>известно</u> още от IV в., е Могок в <u>Северна</u> (Горна) Бирма. Тук са намерени както прекрасни по цвят екземпляри, така и едни от най-големите природни рубини. Находището се <u>експлоатира</u> от 1597 г. по заповед на <u>тогавашния</u> цар, който го завладял от местния владетел. След британската колонизация на Бирма в края на XIX в., тук се създава фирма за добив на рубини, която <u>просъществувала</u> до 1931 г. След национализацията ☐ през 1962 г. за находището почти няма информация, защото там не се допускат чужденци. Бирманските рубини имат червен цвят с характерен <u>оттенок</u> , поради който са известни като рубини с цвят на „гълъбова кръв“.
16.	В
17.	Фабулата и сюжетът в разказа „Една българка“ не съвпадат.
18.	Г
19.	Ключови думи и изрази: - родолюбието (любовта към България) - чувство за отговорност към съдбата на родината - дълг на достойни българи - опозицията <i>бягство – саможертва</i> Приемат се и синонимни на посочените думи и изрази.
20.	Задача за създаване на текст

КЛЮЧ – ОСМИ КЛАС

1.	В
2.	В
3.	Б
4.	А
5.	Б
6.	В
7.	Г
8.	Г
9.	А
10.	Б
11.	Б
12.	Г
13.	спестили, продължение, усещания, голямо
14.	В
15.	<p>Фараонът Аменхотеп бил <u>съвременник</u> на <u>страшния</u> хетски цар Шупилулиума – 1360 г. пр.н.е. Изглежда е имало какво да научи от хетите дори и един фараон. Смята се, че Шупилулиума създава „обувна индустрия“ специално заради <u>войската</u>. Хетските войници били обути в плътни кожени сандали със здрави дебели подметки, <u>стабилни</u> и <u>устойчиви</u> при дълго ходене. Египетските войници ползвали <u>собственоръчно</u> изплетени от палмови листа сандали. Подобни по форма на добре известните джапанки, те бързо се скъсвали. В по-късните епохи върху краката на гръцките и римските войници има обувки, сходни с тези на хетите.</p>
16.	Г, В, А, Д, Б
17.	В
18.	В
19.	<p>звукочис (асонанс) – повторение на гласните <i>е</i> и <i>и</i> звукочис (алитерация) – повторение на съгласните <i>с</i> и <i>з</i> епитет – <i>сърдечен, свиден, звучен, сватбен, цветен</i> метафора – <i>замрели в сън ели, ... рой пчели / своя сватбен танц въртят, лъчи-стрели, ...мойта вяра окрили</i> реторично обръщение – <i>Боже, в тоя цветен път / мойта вяра окрили</i></p>
20.	Задача за създаване на текст

КЛЮЧ – ДЕВЕТИ КЛАС

1.	В
2.	Б
3.	В
4.	Б
5.	В
6.	Г
7.	Защото е второстепенна част на изречението (не е подлог в изречението, не може да се замени с местоимението <i>той</i>).
8.	усетили върху гърба си, влезли в историята
9.	Г
10.	Защото е първа съставка (част) на съставно собствено име.
11.	А
12.	Б
13.	А
14.	<p>Според Цезар галското общество се състои от три класи – конници, друиди и свободен народ. Конниците са представители на <u>племенната</u> аристокрация, която притежавала крупни поземлени владения – основа на икономическата им мощ.</p> <p><u>Свободният</u> народ включвал селяни, <u>занаятчий</u> и търговци. Въпреки че притежавали свои парцели, селяните били <u>задължени</u> към конниците. Те <u>участвали</u> в походите, но нямали решаващ глас при обсъждането им, както и при разпределянето на плячката.</p> <p>Друидите съставлявали третата класа в обществото. Прорицатели, певци, жреци, съдии, лечители, пазители на старинните галски добродетели, друидите се ползвали с огромен <u>авторитет</u>. Те имали и последната дума при вземане на политически решения от <u>племенния</u> вожд.</p>
15.	Г
16.	Б
17.	перипетии
18.	<p>Въпреки че изгражда много картини на война, в цялата поема Омировата позиция е свързана с идеята за красотата на мирния живот. Осемнадесета песен на „Илиада“ доказва това чрез картините на сватбата, на сеитбата, жътвата, гроздобера, танците и др.</p> <p>Приемат се и сходни формулировки, както и други примери.</p>
19.	<p>епитет – <i>прохладен, тръпнещи, дълбок</i> инверсия – <i>Дъждът прохладен, листата нежно тръпнещи, сън дълбок</i> метафора – <i>...сън дълбок се стича</i> олицетворение – <i>Дъждът прохладен / шушне...</i></p>
20.	Задача за създаване на текст

КЛЮЧ – ДЕСЕТИ КЛАС

1.	В
2.	В
3.	Г
4.	Б
5.	1. Изброяване на събития в тяхната последователност по време. 2. Помощна историческа наука за установяване точните дати на исторически събития и документи. Приемат се и сходни формулировки.
6.	Г
7.	Б
8.	Б
9.	Той <u>свързва</u> основаването на Рим с третата година на шестата олимпиада, но не е известно на каква година отговаря това според нашето летоброене. Преизказната глаголна форма означава, че пишещият (говорещият) съобщава информация по думите на друго лице, а не като очевидец. Приемат се и сходни формулировки.
10.	си
11.	В
12.	написал, писмени, клинописните
13.	Защото е определение на подлога в изречението (защото словосъчетанието <i>първият календар</i> може да се замени с местоимението <i>той</i>).
14.	А
15.	Археолозите се опитват да свържат намерените паметници с <u>известните</u> им вече писмени източници. Ако например в някое селище или в гробове на първобитно племе от <u>Северна</u> Европа бъдат намерени предмети, за които се знае, че са се произвеждали в Египет по време на <u>осемнадесетата</u> династия, <u>управлявала</u> Египет през XIV в. пр.н.е., то селището или <u>гробът</u> , където са намерени предметите, ще бъдат датирани със същата дата. Така в 1890 г. станало възможно да се <u>съпоставят</u> гръцката бронзова епоха с египетската. В микенски гробове намерили добре датирана египетска керамика, а в датирани селища на Египет – гръцка керамика. След като Монтелиус свързал хронологически Древна Гърция и Италия, в 1898 г. била съставена хронологията на <u>северногерманската</u> древност. В резултат на двадесетгодишна работа Монтелиус създал основите на хронологията на бронзовия век на почти цяла Европа.
16.	В
17.	преклонение пред Античността противопоставяне на християнското средновековие хуманизмът като светоглед и философия идеалът за всестранно развитата личност възхищение от природата интересът към родния език Приемат се и сходни формулировки.
18.	А
19.	анафора – <u>на твоя...</u> , <u>на твойта...</u> , <u>на всичко...</u> епитет – <i>необятно, лазурен, златно, вечна, божествено, тайно, велико, безкрайно</i> инверсия – <i>създаване необятно, свод лазурен, слънце златно</i> метафора – <i>на твоя свод лазурен... на твойта вечна младост...</i> реторично обръщение – <i>Поклон на теб, природо...</i> сравнение – <i>кат бога</i>
20.	Задача за създаване на текст

КЛЮЧ – ЕДИНАДЕСЕТИ КЛАС

1.	Б
2.	А
3.	Г
4.	Г
5.	Г
6.	Г
7.	производни
8.	метафора
9.	Б
10.	А
11.	Защото са съставни собствени имена, чиято втора съставка също е собствено име. Приемат се и сходни формулировки.
12.	Защото е определение на второстепенна част на изречението (защото словосъчетанието <i>мезозойския период юра</i> не може да се замени с местоимението <i>той</i>).
13.	Б
14.	Вероятно мнозина са виждали снимки на <u>гигантските секвой</u> . Това дърво направо можем да наречем „зелен динозавър”, тъй като едва ли има по-импозантно по ръст от него на нашата планета. Най-невероятното е, че това уникално творение на живата природа пониква от семенце, дребно като лещено зърно! <u>Огромният</u> ствол на дървото е покрит с 60 см дебела кора. Груба и влакнеста на вид, тя лесно се отчупва и в ръцете на човека остава парченце корк. Генетичният смисъл на тази толкова дебела кора е <u>двойк</u> . От една страна, плътната коркова обвивка в продължение на <u>милиони</u> години като топло <u>одеяло</u> е предпазвала дървото от унищожително силните студове, а от друга – от <u>огъня</u> . Множество пожари са <u>опустошавали</u> цялата растителност в горските райони на Сиера Невада, но порестата коркова кора на секвоите само леко се овъглявала отвън и не позволявала на огъня да засегне смъртно вътрешността на стеблото.
15.	Г
16.	многозначност на лексемите <i>любов, любя, милея</i> , духовна и идейна хармония, доверие към любимия човек, свободен избор
17.	А
18.	Г
19.	А – 3 Б – 1 В – 4 Г – 2
20.	анафора – <i>жив е..., жив е; юнак... юнак</i> епитет – <i>дълбока, мъжка, небесен, хайдушка</i> звукопис (асонанс) – повторение на гласната <i>е</i> инверсия – <i>сила мъжка</i> метафора – <i>звезди обсият свода небесен</i> олицетворение – <i>Балканът пее хайдушка песен</i>
21.	Задача за създаване на текст

КЛЮЧ – ДВАНАДЕСЕТИ КЛАС

1.	Б
2.	В
3.	А
4.	В
5.	Г
6.	В
7.	А
8.	Г
9.	А, В, Д, З
10.	Българският откривателски дух Приемат се и близки по смисъл понятия.
11.	Ключови понятия: любопитство към света, стремеж към неизвестното, воля и всеотдайност, практическо приложение на откритията Приемат се и близки по смисъл понятия.
12.	Резюме
13.	<p>Първите полети в България се <u>извършват</u> през 1892 г., когато френски балонист прави <u>демонстрационни</u> полети по време на <u>Първото</u> българско <u>земеделско-промишлено</u> изложение в Пловдив. Тогава българите д-р Никола Геннадиев, поручик Кънчев и <u>подпоручик</u> Васил Златаров за първи път се издигат в небето на България.</p> <p>За начало на въздухоплаването в България се счита 20.04.1906 г., когато цар Фердинанд <u>създава</u> въздухоплавателно <u>отделение</u> към Железопътната дружина. За командир е назначен капитан Васил Златаров, завършил школа за балонисти в Санкт Петербург през 1903 г. По щат отделението има 37 души личен състав и разполага с един сферичен балон – френско производство, с обем 360 м³. През 1912 г. е построен и <u>първият</u> български балон с обем 640 м³.</p>
14.	Мичо Бейзадето – Иван Вазов Иваница Граматиков – Алеко Константинов
15.	Петровица – „Гераците” Иво – „Ралица”
16.	„Песента на човека” – Пейо Яворов „Тиха победа” – Димчо Дебелянов
17.	Г
18.	Б
19.	В
20.	<p>антитеза – няма... има...</p> <p>анафора – всяко... всяко...</p> <p>елипса – <i>тиретата (пропуснати сказуеми, означени с тирета)</i></p> <p>инверсия – <i>трупове мъртви, демони черни</i></p> <p>метафора – <i>има хекатомба, всяко дърво меч е, всякой камък – бомба, всяко нещо – удар, всяка душа – плам камъне и дървье изчезнаха там</i></p> <p>сравнение – <i>кат демони черни, като живи пак</i></p>
21.	Задача за създаване на текст